

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Inspectoratul General al Poliției al MAI,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Șcerbatenco Maxim către Inspectoratul General al Poliției al MAI, intervenient accesoriu agentul constatator Balaur Iurie, cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată și repararea prejudiciului material cauzat în cauza contravențională,

împotriva deciziei din 12 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău

*Dosarul nr. 2ra-951/23
NR. PIGD 2-21121545-01-2ra-10072023*

Temeiurile recursului nu se încadrează în prevederile art. 432, alin. (2), alin. (3) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023). Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a deciziei contestate.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: V. Sanduța)
Curtea de Apel Chișinău (jud: N. Budăi, G. Dașchevici, V. Mihaila)

03 septembrie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului depus de Inspectoratul General al Poliției al MAI,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:
Stela Procopciuc, *Președinte*,
Oxana Parfeni,
Diana Stănilă, *judecători*,

ÎN FAPT

1. La 13 august 2021, Șcerbatenco Maxim a înaintat cerere de chemare în judecată către Inspectoratul General al Poliției cu privire la repararea prejudiciului material în mărime de 3 500 lei, a prejudiciului moral în mărime de 3 500 lei și încasarea sumei de 5 000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistența juridică.

2. În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 22 septembrie 2020, în jurul orelor 18.00, deplasându-se cu autoturismul XXXXX, nr. de înmatriculare XXXXX, pe str. Valea Crucii în apropierea de intersecție cu bd. Dacia, a fost stopat de către ofițerul de patrulare Balaur Iurie, angajat al INSP, care i-a comunicat că a efectuat o manevră cu încălcarea regulilor de circulație. La exprimarea dezacordului cu încălcarea comisă, ofițerul a declarat că va întocmi două procese-verbale de sancționare administrativă, unul pentru efectuarea manevrei cu încălcarea regulilor de circulație rutieră și altul pentru conducerea mijlocului de transport cu încălcarea regulilor de folosire a centurii de siguranță.

3. Pe cazul dat, de către agentul constatator, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI 05103404, prin care cet. Șcerbatenco Maxim a fost atras la răspundere contravențională conform art. 235 alin. (1) din Codul contravențional pentru faptul precum că în timpul conducerii autoturismului nu avea centura de siguranță cuplată și prin decizie a fost sancționat cu amendă în mărime de 9 u. c. (450 lei) și cu 3 puncte de penalizare.

4. Șcerbatenco Maxim nu a fost de acord cu decizia adoptată, or în timpul deplasării avea centura de siguranță cuplată, iar concluzia agentului constatator o consideră una ilegală. Respectiv, a apelat la serviciile avocatului Nemerenco Veaceslav pentru a contesta procesul-verbal întocmit în privința sa.

5. La 07 octombrie 2020 avocatul Nemerenco Veaceslav a depus o contestație, solicitând anularea deciziei de sancționare și încetarea procesului contravențional pe motiv ca nu există faptul contravenției.

6. La 22 februarie 2021 Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana a admis contestația depusă de Șcerbatenco Maxim, prin intermediul avocatului Nemerenco Veaceslav, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria nr. MAI 05103404 din 22 septembrie 2020, întocmit de către agentul constatator din cadrul DP „Centru” al Inspectoratului National de Securitate

Publică al IGP, Balaur Iurie, în baza art. 235 alin. (1) din Codul contravențional, cât și a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale și s-a anulat procesul-verbal cu privire la contravenție.

7. Hotărârea nominalizată a fost contestată cu recurs de către reprezentantul agentului constatator a INSP al Inspectoratului General de Poliție, Balaur Iurie.

8. La 11 mai 2021, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău a dispus respingerea recursului agentului constatator și menținerea fără modificări a hotărârii din 22 februarie 2021.

9. Reclamantul consideră că prin acțiunile organului de constatare, acțiuni îndreptate spre atragerea ilegală la răspundere contravențională, i-au fost cauzate prejudicii materiale și morale. Prejudiciul material constituie din suma achitată pentru serviciile de asistență juridică din partea avocatului în mărime de 3 500 (trei mii cinci sute) lei 00 bani, fapt ce se confirmă prin bonul de plată nr. 332601 din 06 octombrie 2020, bon de plată eliberat de Cabinetul Avocatului Veaceslav Nemerenco. Potrivit reclamantului, cheltuielile de asistentă juridică suportate de el în cadrul examinării cauzei contravenționale în sumă de 3 500 (trei mii cinci sute) lei 00 bani sunt reale, necesare și rezonabile. Părțile au convenit asupra unu tarif fix, care este sub limita recomandării Consiliului Uniunii Avocaților din Republica Moldova, recomandări aprobate prin decizia nr. 2 din 30 martie 2012 privind cuantumul onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică.

10. Astfel, reclamantul consideră că acțiunile ilegale ale organului de constatare i au provocat cheltuieli materiale și prejudicii morale manifestate prin frustrare, emoții negative, suferințe psihice, stres, griji, afectare sufletească și spirituală, oboseală, dificultăți, demoralizare, descurajare, etc. Prejudiciul moral și material este în directă legătură cu acțiunea ilegală a angajatului IGP, care a acționat vădit ilegal, ignorând intenționat prevederile legislației în vigoare și a întocmit în privința lui Șcerbatenco Maxim un proces-verbal cu privire la contravenție.

11. Ulterior, reprezentantul reclamantului Șcerbatenco Maxim, avocatul Nemerenco Veaceslav, a înaintat o cerere de micșorare a cuantumului pretențiilor, solicitând încasarea prejudiciului material și a cheltuielilor de asistență juridică în prezenta cauză.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

12. Prin hotărârea din 02 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost admisă integral și s-au încasat de la Inspectoratul General al Poliției al MAI în beneficiul lui Șcerbatenco Maxim cheltuielile de asistență juridică în cauza contravențională în sumă de 3500 lei și cheltuielile de asistență juridică în prezenta cauză în sumă de 5000 lei.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL. ASPECTE DE PROCEDURĂ.

13. Nefiind de acord cu hotărârea din 03 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, la 03 februarie 2022, Inspectoratul General al Poliției a contestat-o cu apel.

14. Prin decizia din 30 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Inspectoratul General al Poliției, casată hotărârea din 02 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, fiind pronunțată o nouă hotărâre de respingere a acțiunii.

15. La 24 octombrie 2022, Șcerbatenco Maxim, prin intermediul avocatului Nemerenco Veaceslav, a declarat recurs asupra deciziei din 30 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și menținerea hotărârii primei instanțe.

16. Prin decizia din 21 decembrie 2022 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul declarat de Șcerbatenco Maxim, a fost casată decizia din 30 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău cu remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

17. Prin decizia din 12 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Inspectoratul General al Poliției și a fost menținută hotărârea din 02 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

18. Instanța de apel a stabilit că la data de 22.09.2020, în jurul orelor 18.00, Șcerbatenco Maxim, deplasându-se cu autoturismul XXXXX numărul de înmatriculare XXXXX, pe str. Valea Crucii, în apropierea de intersecție cu bd. Dacia, a fost stopat de către ofițerul de patrulare Balaur Iurie, angajat al INSP, care i-a comunicat că a efectuat o manevră cu încălcarea regulilor de circulație.

19. Pe cazul dat, de către agentul constatator la 22.09.2020 a fost întocmit procesul verbal cu privire la contravenție, prin care Șcerbatenco Maxim a fost atras la răspundere contravențională conform art.235 alin.(1) din Codul contravențional, pentru faptul că în timpul conducerii autoturismului nu avea centura de siguranță cuplată și prin decizie a fost sancționat cu amendă în mărime de 9 unități convenționale și cu 3 puncte de penalizare (f.d. 18).

20. Nefiind de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenție, la data de 07.10.2020 Maxim Șcerbatenco a depus o cerere de contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție și deciziei de sancționare.

21. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 22 februarie 2021, menținută prin decizia din 11 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă contestația împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție, cât și a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale. S-a anulat procesul-verbal cu privire la contravenție și s-a încetat procesul contravențional pornit în privința lui Maxim Șcerbatenco pe semnele

contravenției prevăzute de art. 235 alin. (1) din Codul contravențional, pe motiv că nu există faptul contravenției.

22. Din textul hotărârii rezultă: la etapa cercetării cauzei contravenționale, cât și pe parcursul examinării cauzei în fond, agentul constator nu a prezentat probe pertinente, concludente și utile sub formă de: proces-verbal de cercetare la fața locului, procesul-verbal de ridicare a obiectelor și documentelor, înscrisuri, înregistrări video, fotografiile, după cum prevede art.425 din Codul contravențional care ar dovedi faptul comiterii contravenției, existând doar poziția agentului constator, apreciată de instanță a fi una subiectivă.

23. Instanța de apel, în temeiul prevederilor art. 1, 3, 13 alin. (1) din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, art. 383 alin. (3), art. 384 al.(2) lit. u) Cod Contravențional, art.2036 alin.(1), art. 2037 alin. (1) Cod civil, a considerat drept justă soluția instanței de fond, care a conchis că Maxim Șcerbatenco dispune de dreptul de a pretinde încasarea cheltuielilor de judecată în urma procesului contravențional, așa cum printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă s-a stabilit că nu au fost prezentate probe pertinente și concludente care ar dovedi existența faptei contravenționale și ar dovedi vinovăția lui Maxim Șcerbatenco, iar procesul-verbal contravențional întocmit pe numele lui, a fost anulat. Corect s-a admis pretenția reclamantului cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată, și anume, cele de asistență juridică, suportate în procesul judiciar contravențional, în urma căruia s-a constatat că lipsește fapta contravențională pentru care a fost sancționat neîntemeiat reclamantul de către agentul constator. Or, la dosar a fost anexat bonul de plată din 06 octombrie 2020, în original care certifică faptul că reclamantul, în cadrul procesului contravențional a suportat cheltuieli pentru servicii de asistență juridică în sumă de 3 500 lei, astfel, suma respectivă urmează a fi percepută din contul Inspectoratului General al Poliției în beneficiul lui Maxim Șcerbatenco. Instanța de apel consideră că cheltuielile de asistență juridică solicitate au fost reale, necesare și rezonabile.

24. Instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiate afirmațiile apelantului precum că, Inspectoratul General al Poliției, împotriva căruia au fost formulate pretenții în prezenta cauză, de fapt este pârâtul necorespunzător, la caz organul care reprezintă statul în instanța de judecată pe această categorie de dosare este Ministerul de Justiție și respectiv Ministerul de Justiție în calitate de reprezentant al statului este cel care trebuie să aibă calitatea procedurală de pârât, deoarece potrivit art.13 (1) din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, repararea prejudiciului specificat la art.7 lit.a), c)-g) și în capitolul III se efectuează din contul bugetului de stat, iar în cazul când prejudiciul a fost cauzat de organul de

urmărire penală întreținut din bugetul local - din contul acestui buget. Prejudiciul material și moral cauzat prin aplicarea ilicită a amenzilor contravenționale de către alte organe decât instanța de judecată se repară de către aceste organe.

25. Instanța de apel consideră că, potrivit Legii nr. 320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului și a Regulamentului privind organizarea și funcționarea Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 547 din 12 noiembrie 2019, anume Inspectoratul General de Poliție al MAI este pîrîtul corespunzător în speță și urmează să- i achite lui Șcerbatenco Maxim prejudiciul cauzat solicitat spre încasare.

26. Cu privire la încasarea cheltuielilor de judecare a cauzei, instanța de apel, în temeiul art. 82, 94 și 96 CPC, a apreciat că instanța de fond just a admis pretenția de încasare a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5 000 lei, achitată conform bonului de plată nr. 332623 din 04.06.2021 și nr. 332628 din 07.07.2021 (f.d.3,5). La aprecierea încasării cheltuielilor de judecată s-a ținut cont de complexitatea și dificultatea cauzei/speței, de timpul și munca reală depusă de avocat, de înscrierile care enumeră actele și acțiunile întreprinse de solicitant, indicând nemijlocit timpul efectiv acordat pentru realizarea acestora și tariful.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

27. La 23 iunie 203 Inspectoratul General al Poliției al MAI a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

28. În motivarea recursului, a invocat aprecierea eronată a normelor de drept material de către instanța de apel, în sensul că reclamantul trebuia să își formuleze pretențiile către Inspectoratul național de securitate publică, care reprezintă autoritatea publică în care activează agentul constatator ce a întocmit procesul contravențional, dar nu față de Inspectoratul General al Poliției. Consideră că Inspectoratul național de securitate publică reprezintă o subdiviziune a Poliției, cu personalitate juridică, cu competență teritorială corespunzătoare, subordonată Inspectoratului General al Poliției, dar care nu poate fi confundată cu Inspectoratul General al Poliției, fiind o autoritate publică distinctă – înființată prin ordinul MAI nr. 202 din 22 aprilie 2020 cu sediul în mun. Chișinău. Astfel, instanțele de judecată au confundat două autorități publice distincte, neîntemeiat reținând că Inspectoratul General al Poliției, deținând calitatea de unitate centrală de administrare și control al Poliției, poate răspunde pentru acțiunile Inspectoratului național de securitate publică.

29. Cu referire la termenul recursului, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 12 aprilie 2023 și a notificat-o participanților la proces la 09 iunie 2023 (f. d. 186), astfel, recursul declarat la data de 23 iunie 2023 este în termen.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

30. Art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede următoarele: „Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.”

31. Art. XI, alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) stipulează că:

„Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursurilor”.

32. Art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023) relevă că:

„Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).”

33. Art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023) reglementează că:

„Părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.”

34. Art. 432 alin. (2) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023) prevede că:

„Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională; c) a interpretat în mod eronat legea; d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

35. Art. 432 alin. (3) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023) statuează că:

„Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.”

36. Art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023) stabilește că:

„Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.”

37. Art. 440 din Codul de procedură civilă, reglementează că:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil. (2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților”.

MOTIVAREA INSTANȚEI

38. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

39. Din analiza recursului depus de Inspectoratul General al Poliției al MAI, rezultă că recurenta a invocat temei de admisibilitate prevederile art. 432 alin.(2), lit. c) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data declarării recursului.

40. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, reținând că recurenta a făcut trimitere la temeiul de drept prevăzut de art.432 alin. (2) lit. c) CPC - interpretarea eronată a legii, nu a stabilit că normele aplicate suscită îndoieli la aplicare sau instanța de apel, aplicând normele respective, ar fi extins norma juridică dincolo de ipotezele la care se aplică sau invers.

41. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând din oficiu, existența circumstanțelor expuse în art. 432 alin. (3) din Codul de procedură civilă, și anume, dacă au fost săvârșite alte încălcări decât cele indicate ce ar constitui temei de declarare a recursului în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau dacă instanța de apel a apreciat probele arbitrar, sau dacă ar exista erori comise ce ar duce la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, nu a depistat.

42. Totodată, Completul de judecată reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

43. În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

44. Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

45. În speță, Completul de judecată menționează că recursul conține obiecții de fapt și de drept, care au fost analizate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare. La rândul său, argumentul recursului precum că Inspectoratul General al Poliției nu ar fi pârâțul corespunzător în cauza dată, odată ce Inspectoratul Național de Securitate Publică dispune de personalitate juridică, nu atribuie admisibilitate recursului, în condițiile în care Curtea Supremă de Justiție în decizia sa nr. 2ra-1607/22 din 21

decembrie 2022 a reținut prevederile art. 12 alin. (1) din Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, potrivit cărora Inspectoratul General al Poliției reprezintă unitatea centrală de administrare și control a Poliției, cu statut de persoană juridică și cu competență pe tot teritoriul Republicii Moldova. Și a concluzionat că instanța de apel contrar acestor prevederi a reținut în decizia sa nr. 2a-1375/22 din 30 iunie 2022 că Inspectoratul General al Poliției n-ar fi pârâțul corespunzător.

46. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurenteii la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

47. Drept urmare, Completul de judecată reține că argumentele invocate de către recurent nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

48. În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a aprecia recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției al MAI, ca fiind inadmisibil.

49. Ținând cont de prevederile art. 431 alin. (1), (2), art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art.440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Declară inadmisibil recursul depus de Inspectoratul General al Poliției al MAI împotriva deciziei din 12 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Diana Stănilă